

Bezuidenhoutseweg 60, 2594 AW 's-Gravenhage
Postbus 90525, 2509 LM 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3 499 740
E-mailadres: s.heemskerck@vcp.nl
Website: www.vcp.nl

Commissie Sociale Zaken en
Werkgelegenheid van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

's-Gravenhage,
NvH/SH/hva/B.003

Betreft: Algemeen Overleg Participatiewet d.d. 12 september 2018

Geachte dames en heren,

Voor het Algemeen Overleg Participatiewet op 12 september a.s. vraagt de Vakcentrale voor Professionals (VCP) aandacht voor het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt waarbij iedereen moet kunnen meedoen en als volwaardig werknemer wordt behandeld. Onder een inclusieve arbeidsmarkt verstaat de VCP een arbeidsmarkt waarin elke professional tot zijn recht komt.

Meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk

De VCP vindt het goed dat het kabinet heeft besloten om het plan loondispensatie in te trekken. De VCP is van mening dat een werknemer met een arbeidsbeperking door zijn werkgever gelijk moet worden behandeld als andere werknemers. Meer mensen met een arbeidsbeperking moeten aan het werk worden geholpen door de huidige regelingen te verbeteren waarbij gelijkwaardig werknemerschap voorop staat. De VCP denkt graag mee over voorstellen om de huidige regelingen te verbeteren.

De VCP zou onder andere graag zien dat de regelingen voor arbeidsplaatsvoorzieningen (jobcoach, brailleleesregel, werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen etc.) worden aangepast. Deze regelingen verschillen per gemeente. Welke arbeidsplaatsvoorzieningen noodzakelijk zijn, is maatwerk. De VCP pleit voor één landelijke regeling voor de procedure om te bepalen wat nodig is, zoals de aanvraagprocedure en één landelijk begrippenkader voor instrumenten. Ook vindt de VCP dat de werknemer/werkzoekende keuzevrijheid moet hebben ten aanzien van een jobcoach. Op dit moment is soms sprake van een jobcoach die niet in staat is om de dienstverlening op maat te bieden. De VCP wil echte oplossingen die zorgen voor een inclusieve arbeidsmarkt. Dat betekent volwaardig werknemerschap, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen werknemers met en zonder beperking.

Daarnaast vindt de VCP dat er een plan van aanpak moet komen voor de sectoren die achterlopen op de banenafspraken. Het nakomen van de banenafspraken zorgt ervoor dat er meer banen gecreëerd worden voor mensen met een arbeidsbeperking. Het lukt bepaalde sectoren niet om zelfstandig te voldoen aan de aantallen. Het is belangrijk dat de doelstellingen uit de banenafspraken worden gehaald, zodat mensen met een beperking een passende werkplek krijgen.

Begeleiding moet ook beschikbaar zijn voor hoger opgeleiden

De VCP vindt dat het beleid van de gemeente om mensen naar werk te begeleiden zich ook moet richten tot hoger opgeleiden. Professionals zijn hard nodig op de huidige arbeidsmarkt. De VCP vindt dat het talent van de hoger opgeleiden, waaronder mensen met een arbeidsbeperking, nu onvoldoende wordt benut. Bij hoog opgeleide professionals wordt snel gedacht dat zij zelfstandig een baan kunnen vinden. In sommige gevallen lukt dit niet, waardoor persoonlijke begeleiding nodig is. Hierbij moet maatwerk en eigen regie van de professional voorop staan.

Een keuring moet ook mogelijk zijn voor arbeidsbeperkten met werkervaring

Het UWV beoordeelt het arbeidsvermogen van mensen om te bepalen of zij onder de doelgroep banenafpraak vallen. Mensen met een arbeidsbeperking die werkervaring hebben, kunnen geen medische keuring aanvragen bij het UWV om bij de doelgroep banenafpraak te komen. Zij zijn hierdoor aangewezen op de praktijkroute. De praktijkroute wordt als ingewikkeld ervaren en pas achteraf is bekend of iemand wordt toegelaten tot het doelgroepenregister. In de praktijk levert dit risico's op, waardoor de bereidheid van werkgevers om iemand met een arbeidsbeperking in dienst te nemen afneemt.

Soms wordt een arbeidsbeperking pas zichtbaar tijdens de eerste werkervaring(en). Gedurende die werkervaring(en) is geen rekening gehouden met de beperkingen, waardoor die geen maatstaf kunnen zijn. De werkzaamheden zijn vaak heel verschillend geweest, in diverse sectoren en van korte duur. Dit wordt gebruikt als bewijs van inzetbaarheid, terwijl dit juist laat zien dat iemand niet zelfstandig het Wettelijk Minimumloon (WML) kan verdienen. De VCP vindt dat in die gevallen een nieuwe start mogelijk moet zijn met een keuring vanuit het UWV. Een medische keuring zorgt ervoor dat passend werk kan worden gezocht waarbij rekening wordt gehouden met de beperkingen.

Beeldvorming oudere werknemers moet veranderen

De vooroordelen en misvattingen die er zijn over oudere werknemers zorgen ervoor dat zij moeilijk een baan vinden. De VCP vindt dat de overheid meer moet doen om ervoor te zorgen dat deze beeldvorming verandert, zeker gezien de verhoging van de AOW-leeftijd waardoor oudere werknemers langer moeten doorwerken. Armoede onder 60-plussers komt relatief veel voor door langdurige werkloosheid. Daarnaast draagt werk bij aan het onderhouden van sociale netwerken, die essentieel zijn voor de zelfredzaamheid op latere leeftijd. Er is een cultuuromslag nodig zodat ouderen in de toekomst sneller worden aangenomen. Verschillende werknemersorganisaties hebben goede initiatieven om werkloosheid onder ouderen te bestrijden en de beeldvorming over oudere werknemers te veranderen, daar waar de overheid dit laat liggen. De VCP vindt dat er een plan van aanpak moet komen, in overleg met sociale partners, om de beeldvorming over oudere werknemers te veranderen en ervoor te zorgen dat oudere werknemers sneller een baan vinden.

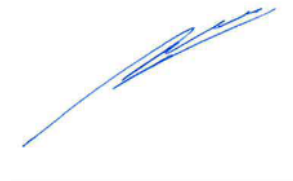
Persoonlijke begeleiding en scholing om ouderen te begeleiden naar werk

Het aantal 45-plussers in de bijstand neemt toe, ondanks de aantrekkende economie en de krappere wordende arbeidsmarkt. De VCP maakt zich grote zorgen over het aantal ouderen dat langs de kant staat. De VCP pleit al langer voor intensieve persoonlijke begeleiding om ouderen aan het werk te helpen. Uit onderzoek blijkt dat dit effectief is en de staatssecretaris erkent dit ook in haar brief aan de Tweede Kamer.¹ Daarnaast pleit de VCP ook al langer voor meer maatwerk, waarbij scholing ingezet kan worden. Scholing is een zeer effectief instrument om mensen te begeleiden naar werk, zeker als het gaat om ouderen die jaren hetzelfde beroep hebben gedaan en tussentijds niet of nauwelijks geschoold zijn. De gemeente Almere biedt 45-plussers al extra begeleiding waarbij aan de ouderen zelf wordt gevraagd wat zij willen.² De VCP vindt dat intensieve persoonlijke begeleiding, met mogelijkheden voor scholing en waarop de werkzoekende zelf invloed heeft, in iedere gemeente en voor iedereen beschikbaar moet zijn. Als gemeenten financieel niet in staat zijn om dit te bieden, zal de overheid financiële middelen ter beschikking moeten stellen aan gemeenten zodat deze extra begeleiding wel kan worden geboden.

¹ Brief aan de Tweede Kamer van Staatssecretaris van Ark: "Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2018".

² <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/almere-bewijst-gemeenten-kunnen-werkloze-ouderen-wel-aan-het-werk-krijgen~bea76c67/>.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, fluid strokes that form a cursive name.

Nic van Holstein

Voorzitter VCP

cc: Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw T. van Ark